

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМСТВА

Проблема аналізу фінансового стану підприємства та його оцінки є актуальною і сьогодні, оскільки, з одного боку, він є результатом діяльності підприємства, тобто його досягнення, а з іншого боку – визначає передумови розвитку підприємства.

Метою фінансового аналізу підприємства, є оцінка його фінансового стану з урахуванням динаміки змін, які склалися в результаті господарської діяльності підприємства за декілька останніх років, визначення факторів, які вплинули на ці зміни, та прогнозування майбутнього фінансового стану підприємства. Результати проведеного аналізу використовуються для підготовки рекомендацій щодо подальшої діяльності підприємства, його реструктуризації тощо.

Фінансовий аналіз підприємства складається з таких етапів: аналіз ліквідності; аналіз ділової активності; аналіз платоспроможності (фінансової стійкості); аналіз рентабельності.

Під час здійснення аналізу діяльності підприємства застосовуються такі терміни: 1) Фінансовий стан підприємства – сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, реальні і потенційні фінансові можливості підприємства; 2) Фінансовий аналіз діяльності підприємства – комплексне вивчення фінансового стану підприємства з метою оцінки досягнутих фінансових результатів, який проводиться за допомогою методів фінансового аналізу за даними бухгалтерської (фінансової) звітності підприємства; 3) Задовільний фінансовий стан – це стійка ліквідність, платоспроможність і фінансова стійкість підприємства, його забезпеченість власними оборотними засобами та ефективне використання ресурсів підприємства; 4) Незадовільний фінансовий стан – характеризується неефективним розміщенням ресурсів і неефективним їх використанням, незадовільною платоспроможністю підприємства, наявністю простроченої заборгованості перед бюджетом, по заробітній платі, недостатньою фінансовою стійкістю у зв'язку з несприятливими тенденціями розвитку виробництва та збуту продукції підприємства; 5) Методи фінансового аналізу – прийоми та способи обробки бухгалтерської (фінансової) звітності; 6) Бухгалтерська (фінансова) звітність – звітність підприємства в обсягах і формою, передбачення чинним законодавством. Аналіз ліквідності підприємства дозволяє визначити можливість підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання.

Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь фінансової стійкості та незалежності підприємства від зовнішніх джерел. Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладання коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. Коефіцієнт рентабельності продукції розраховується як відношення прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) до витрат на її виробництво і збут, і характеризує прибутковість господарської діяльності підприємства від основної діяльності. На підставі узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства готується висновок, який містить у собі загальну оцінку фінансового стану підприємства і динаміки його зміни та рекомендації щодо доцільності прийняття рішення про подальшу діяльність підприємства, його реструктуризацію тощо.

Якщо підприємство є прибутковим (коефіцієнт рентабельності діяльності більше 0,01) або показники його фінансового стану (ліквідності, платоспроможності (фінансової стійкості), ділової активності) відповідають нормативним вимогам фінансовий стан підприємства визнається задовільним. Якщо коефіцієнт рентабельності діяльності підприємства має низькі значення (дорівнює або менше 0,01) або за останній звітний період підприємство отримало чистий збиток але показники фінансового стану підприємства (ліквідності, платоспроможності (фінансової стійкості)) відповідають нормативним вимогам, то фінансовий стан підприємства визнається задовільним. Однак для зазначеного підприємства доцільно звернути особливу увагу на майновий стан підприємства, проаналізувати фінансові результати діяльності підприємства тощо. Якщо підприємство є збитковим протягом періоду, який аналізується, більшість показників фінансового стану підприємства не відповідають нормативним вимогам, існує тенденція до їх погіршення, то фінансовий стан підприємства визнається незадовільним і робиться висновок про доцільність реструктуризації зазначеного підприємства тощо.